

Till: Konkurrensverket
tipsa@kkv.se

22 oktober 2026

Metas nya Commercial Terms - uppmaning till skyndsam konkurrensrättslig granskning

Meta har aviserat nya kommersiella villkor, *Meta Commercial Terms*, som ska träda i kraft den 30 oktober 2026. Tidningsutgivarna (TU) uppmanar Konkurrensverket att skyndsamt granska villkoren och omständigheterna kring deras införande särskilt utifrån förbudet mot missbruk av dominerande ställning i 2 kap. 7 § konkurrenslagen och, om handeln mellan medlemsstater kan påverkas, artikel 102 i EUF-fördraget.

Villkorens räckvidd, formerna för deras införande och det nära förestående ikraftträdandet motiverar enligt TU en skyndsam konkurrensrättslig prövning.

Villkorens räckvidd och kvarstående oklarheter

Enligt den reviderade villkorstexten ger företagsanvändare Meta, eller aktörer som agerar på Metas vägnar, tillstånd att använda automatiserad programvara för att bland annat få tillgång till, indexera, analysera, samla in och genomsöka domäner, webbsidor och webbadresser som är kopplade till företagsanvändarnas produkter eller tjänster eller som görs tillgängliga genom företagets eller andra användares användning av Metas tjänster. Tillståndet omfattar även att regelbundet hämta uppdateringar från sådana webbplatser. Det insamlade materialet ska enligt villkoren kunna användas för att tillhandahålla, utveckla, förbättra och bedriva forskning kring Metas annons- och företagsprodukter.

Den ursprungliga versionen av de nya användarvillkoren innehöll en uttrycklig hänvisning till att innehåll kunde användas för att ”träna” Metas produkter. Den hänvisningen har tagits bort och användningsområdet har knutits till ”advertising and business products”. Det framgår dock inte tillräckligt tydligt av villkorstexten om, och i så fall i vilken utsträckning, AI-träning, retrieval-augmented generation, grounding eller andra AI-relaterade användningar omfattas av begrepp som ”develop”, ”improve” och ”research”.

Meta har uppgett att ändringarna inte ger bolaget några nya rättigheter och att webbplatsägare även fortsättningsvis kan ange åtkomstbegränsningar genom robots.txt. Någon motsvarande tydlig begränsning framgår emellertid inte av den återgivna villkorstexten. Det behöver därför klargöras vilka tekniska åtkomstbegränsningar Meta kommer att respektera, vilka automatiserade verktyg som berörs och hur sådana begränsningar förhåller sig till det avtalsrättsliga tillstånd som villkoren ger uttryck för.

Avsaknad av ett separat och reellt val

Såvitt TU kan bedöma finns det inte någon separat möjlighet för ett företag att avvisa den aktuella klausulen och samtidigt fortsätta använda Metas företagstjänster på i övrigt oförändrade villkor.

Europeiska kommissionen har utsett Meta till grindvakt enligt förordningen om digitala marknader, DMA, för bland annat Facebook, Instagram och Meta Ads. Grindvaksstatusen innebär att de utpekade tjänsterna har bedömts utgöra viktiga ingångar för företagsanvändare att nå slutanvändare. Detta gäller också för nyhetsmedier då Facebook, Instagram och Metas annons- och företagstjänster är betydelsefulla kanaler för att nå läsare och kunder samt marknadsföra journalistik. Mot denna bakgrund bör Konkurrensverket utreda om företagsanvändarna har ett reellt och praktiskt möjligt alternativ till att acceptera villkoren samt vilken betydelse detta har för den konkurrensrättsliga bedömningen.

Möjliga konkurrensproblem

Enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen är missbruk av en dominerande ställning förbjudet. Som exempel nämns att påtvinga någon oskäligen affärsvillkor eller att som villkor för ett avtal kräva ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har samband med avtalets föremål. Konkurrensverket får enligt 3 kap. 1 § ålägga ett företag att upphöra med en överträdelse. Artikel 102 i EUF-fördraget innehåller motsvarande förbud när agerandet kan påverka handeln mellan medlemsstater.

Det bör därför utredas om användningen av Metas företagstjänster kopplas till ett medgivande till Meta att samla in och använda innehåll från externa webbplatser på ett sätt som, med beaktande av Metas ställning på relevanta marknader, kan utgöra oskäligen affärsvillkor eller som en ytterligare förpliktelse utan tillräckligt samband med den tjänst som företagsanvändaren efterfrågar.

Det bör även utredas om villkoren kan påverka konkurrensförutsättningarna för nyhetsmedier eller utvecklingen av marknader för AI-tjänster och licensiering av redaktionellt innehåll. TU:s utgångspunkt är att användning av nyhetsmediers innehåll för sådana ändamål ska bygga på tydliga och frivilliga avtal samt marknadsmässiga villkor. Detta är emellertid frågor vars faktiska och konkurrensrättsliga betydelse behöver klarläggas genom Konkurrensverkets utredning.

Behovet av att överväga ett tillfälligt åläggande

Om det finns särskilda skäl får Konkurrensverket enligt 3 kap. 3 § konkurrenslagen meddela ett åläggande för tiden till dess att frågan har avgjorts slutligt. Enligt TU:s mening föreligger sådana särskilda skäl.

Det aviserade ikraftträdandet den 30 oktober 2026 innebär att Konkurrensverket omgående bör bedöma frågan. Om villkoren börjar tillämpas och innehåll samlas in, kopieras, indexeras eller integreras i Metas system kan följderna bli svåra att både överblicka och återställa efter det att en fullständig utredning genomförts. Det gäller särskilt om tillämpningen skulle påverka företagets kontroll över sitt innehåll eller deras förutsättningar för framtida licensiering.

TU uppmanar Konkurrensverket att

- skyndsamt granska om Metas reviderade *Commercial Terms* och omständigheterna kring deras införande är förenliga med 2 kap. 7 § konkurrenslagen och, om förutsättningarna för dess tillämpning är uppfyllda, artikel 102 i EUF-fördraget,
- utreda Metas ställning på relevanta marknader och företagsanvändarnas faktiska handlingsalternativ, utan att likställa Metas status som grindvakt enligt DMA med en fastställd dominerande ställning enligt konkurrensrätten,
- bedöma om villkoren innebär oskäliga affärsvillkor eller en oproportionerlig koppling mellan användningen av Metas företagstjänster och ett medgivande till Meta att samla in och använda innehåll från företagsanvändarnas externa webbplatser,
- inhämta klagoranden från Meta om vilka domäner, webbsidor, innehållstyper och automatiserade verktyg som omfattas, vilka tekniska

åtkomstbegränsningar som kommer att respekteras och för vilka ändamål insamlat material får användas, inklusive om och hur olika AI-relaterade användningar omfattas,

- överväga om det finns förutsättningar att meddela ett tillfälligt (interimistiskt) åläggande enligt 3 kap. 3 § konkurrenslagen i avvaktan på slutlig prövning, och särskilt om det är nödvändigt att tillfälligt hindra tillämpningen av den omtvistade klausulen före eller i omedelbar anslutning till dess ikraftträdande den 30 oktober 2026,
- samordna den konkurrensrättsliga handläggningen inom European Competition Network, i den utsträckning ärendet aktualiserar EU:s konkurrensregler, samt
- vidarebefordra relevant information till Europeiska kommissionen för kommissionens eventuella bedömning enligt DMA, med beaktande av att kommissionen ensam ansvarar för tillsynen enligt den förordningen.

Tidningsutgivarna står till Konkurrensverkets förfogande för att utveckla dessa synpunkter.

Med vänlig hälsning,

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
jurist